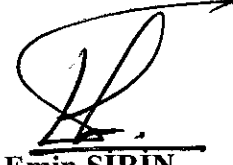

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sayın Kemal UNAKITAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 05.11.2004

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

Gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarından, sadece Türkiye'ye giriş yapan yolculara yönelik satış rakamlarına bakıldığında (Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı Teftiş Kurulu'nun 28.01.2004 günlü, 06/169 sayılı, 28.01.2004 günlü 05/55 sayılı, 28.01.2004 günlü 04/27 sayılı, 04.03.2004 günlü 09/58 sayılı ve 15.07.2004 günlü 34 sayılı raporlarına istinaden) ülkeye sokulan eşya miktarının 200 milyon euronun üzerinde olduğu, ayrıca, giriş-çıkış ayırımı olmayan gümrük sahalarında kesilen giriş-çıkış fişleriyle ülkeye sokulan alkollü içki kıymet toplamının 50 milyon euroyu geçtiği düşünülmektedir.

Buna mukabil, Türkiye'ye ithalat rejimi çerçevesinde yapılan toplam alkollü içki miktarı takriben 10 milyon dolar civarındadır. Dolayısıyla, gümrük hattı dışı eşya satış mağazaları ile giriş-çıkış ayırımı olmadan gümrük sahalarında kesilen çıkış fişleri yoluyla ülkeye gümrüksüz sokulan içki ve sigara miktarı, resmi ithalatın kat be kat üzerindedir.

Ayrıca, Hava-Tampa ve benzeri yabancı puro ve sigarillonun, Davidoff, Cartier, Eve marka sigaraların ve Küba purolarının Türkiye'ye yasal olarak ithal edilmesi mümkün değildir. Keza, gerek AB, gerek dünyadaki ülkelerin çok önemli bir kısmında ülkeye girişte kesinlikle gümrük dışı satış mağazası bulunmamaktadır ve kişi başı gümrüksüz ithalat miktarı 200 adet sigara veya 50 adet puro veya 225 gram tütün ve takriben 1 litre alkollü içki olarak sınırlanmıştır.

Gümrük dışı satış mağazalarında satılan bazı parfümlerin de, yurtiçi parfümeri mağazalarına satılabildiğinin üzerinde durulmaktadır. AB ülkelerinin tamamında 30 Haziran 1999 tarihi itibarıyla tüm liman, kara hududu ve havaalanlarında gümrük hattı dışı satış mağazaları kaldırılmıştır.

Konuya ilişkin 2002/26 sayılı Genelge ile, gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarından, giriş yolcusuna, gümrük vergilerinden muaf olarak satış yapılabilmektedir. 200/53 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 42. maddesi uyarınca, hem zati eşya listesi, hem de yolcu beraberli hediye eşya listesi toplamı üzerinden muafiyet tanındığından, gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarından, gümrük vergilerinden muaf olarak, 600 adet sigara, ilave olarak 210 adet puro, ilave olarak 900 gram tütün ile toplam 3 litre alkollü içki ile toplam 1.2 litre parfüm alınabilmekte ve yurda sokulabilmektedir.

Bu eşyaların Türkiye içindeki vergi yükünün alkollü içkilerde yüzde 343'ü, sigarada yüzde 180'i bulunduğu dikkate alınmalıdır.

Bu çerçevede sadece 2003 yılı boyunca, giriş yolcularına satılan eşyaların miktar ve oranları dikkate alındığında, yıllık 400 milyon euroluk bir vergi muafiyeti, (yani vergi kaybı söz konusudur) söz konusudur.

Sorular:

- 1- Vergi toplanması konusunda, büyük bir hassasiyetle çalıştığı görülen Bakanlığınızın, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı ile koordinasyon içinde, Türkiye'ye, gümrük muafiyeti ile sokulan toplam tütün ürünlerini bir paket haline getirmeyi ve AB normlarında sınırlandırmayı ve örneğin 200 adet sigara veya 25 adet puro veya 200 gram tütün şekline getirmeyi düşünüyor musunuz? Bu konuda Bakanlar Kurulu'na bir teklif getirmeyi ve lüzumlu kanuni düzenlemeleri yapmayı düşünüyor musunuz?
- 2- Yolcu beraberinde yurda sokulan içki miktarını, yine AB normlarında takriben 1 litre alkollü içki olarak sınırlandırmak için Bakanlar Kuruluna bir teklif götürmeyi ve lüzumlu kanuni düzenlemeleri yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Parfümeri girişini yine AB normlarında 250 ml ile sınırlamak için Bakanlar Kurulu'na bir teklif götürmeyi ve lüzumlu kanuni düzenlemeleri yapmayı düşünüyor musunuz?
- 4- Gümrük Müsteşarlığı müfettişlerinin tespit etmiş olduğu senelik takriben 400 milyon euro civarındaki vergi kaybının önüne geçilmesi için Bakanlığınızın, Gümrük Müsteyarlığı'nın yapmış olduğu çalışmalar haricinde bir çalışması var mıdır?
- 5- 04.11.2004 tarihli Akşam Gazetesi'nde Ufuk Türkyılmaz imzası ile verilen haberde, "İthalatçı 3 firma yurtdışında kurulan şirketlerden Türkiye'de ortağı olduğu bir şirkete fiyatı düşük göstererek içki ithal etmekte, böylece düşük vergi ödemekte, bilahare kendi yabancı firmasından, kendi yerli firmasına ithal ettiği içkileri de sınır kapılarındaki gümrük dışı satış mağazalarına 3 ila 7 kat fazla fiyatla satmakta, ancak, gerek yurtdışındaki ihracatçı firma, gerek yurtiçindeki ithalatçı firma aynı kişiler olduğundan çok önemli vergi kayıplarına sebep olunmaktadır. Bu işlemleri yapan 3 ithalatçı firmanın, (Diageo Dağıtım ve Satış Pazarlama A.Ş., Maxxium Pazarlama ve Tic. A.Ş., Allied Domeg İstanbul İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.) son üç yıl içinde yaptığı tüm ithalat beyannameleri tespit edilerek, eşya birim kıymetleri, Free Shop işletmeciliği yapan firmalara kesilen faturalarda yer alan fiyatlar baz alınarak yeniden hesaplanmalıdır" tavsiyesinde bulunmaktadır.

Bakanlığınız haberde adı geçen bu üç firmanın kayıtlarını tetkike almış mıdır?

Herhangi bir vergi kaybı olup olmadığını tetkik etmiş midir?

- 6- Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı'nın eski uygulamaya onay veren ancak, Bakan tarafından onaylanması gerekir iken Müsteşar Vekili tarafından onaylandığı için geçerliliğinde tereddütler olan 2004/188 sayılı onayında bahsedildiği üzere, "hiç alınmayan veya noksan alınan vergilerin" üç yıl içinde istenebileceğine ilişkin 197. maddede bahsedilen 3 yıllık zaman aşımının ne zaman başlayıp, ne zaman biteceği tespit edilmiş midir?